ÖNSZERV HF2

%pylab inline
from scipy.optimize import curve_fit # Az illesztéshez használt
függvény
from numpy.fft import * # Fourier-analízishez használt
rutinok
from scipy.signal import spectrogram # Spektrogramm készítő függvény
from scipy.interpolate import interpld # Interpoláció
import scipy.integrate as integrate # Integrálás
import sys
from scipy.integrate import odeint
import matplotlib.pyplot as plt
from matplotlib.patches import Circle
import imageio

Populating the interactive namespace from numpy and matplotlib

1. feladat

Írjuk fel a kettős inga az ideális (surlódás nélküli) egyenleteit!

Megoldás

Az Euler-Lagrange egyenletek:

$$(m_1 + m_2) \cdot l_1 \cdot \theta_1'' + m_2 \cdot l_2 \cdot \theta_2'' \cdot c \circ s (\theta_2 - \theta_1) = m_2 \cdot l_2 \cdot \theta_2'^2 \cdot s i n (\theta_2 - \theta_1) - (m_1 + m_2) \cdot g \cdot s i n (\theta_1)$$

$$l_2 \cdot \theta_2'' + l_1 \cdot \theta_1'' \cdot c \circ s (\theta_2 - \theta_1) = -l_1 \cdot \theta_1'^2 \cdot s i n (\theta_2 - \theta_1) - g \cdot s i n (\theta_2)$$

Ezekből célszerű kifejezni úgy θ_1 "-t és θ_2 "-t, hogy ne függjenek egymástól expliciten. A második egyenletből gyártsunk θ_2 " $(\theta_1$ ") összefüggést, majd helyettesítsük az elsőbe.

$$\theta_2'' = \frac{1}{l_2} \cdot \left(-l_1 \cdot \theta_1'^2 \cdot \sin(\theta_2 - \theta_1) - g \cdot \sin(\theta_2) - l_1 \cdot \theta_1'' \cdot \cos(\theta_2 - \theta_1) \right)$$

$$\theta_1 '' \cdot (\left(m_1 + m_2\right) \cdot l_1 + m_2 \cdot l_2 \cdot \cos\left(\theta_2 - \theta_1\right) \cdot \frac{-l_1 \cdot \cos\left(\theta_2 - \theta_1\right)}{l_2}) = m_2 \cdot l_2 \cdot \theta_2 '^2 \cdot \sin\left(\theta_2 - \theta_1\right) - \left(m_1 + m_2\right) \cdot g \cdot \sin\left(\theta_1\right) - m_2 \cdot l_2 \cdot \left(m_1 + m_2\right) \cdot g \cdot \sin\left(\theta_1\right) - \left(m_1 +$$

$$\theta_{1}'' = \frac{m_{2} \cdot \sin(\theta_{2} - \theta_{1}) \cdot [l_{2} \cdot \theta_{2}'^{2} + l_{1} \cdot \theta_{1}'^{2} \cdot \cos(\theta_{2} - \theta_{1})] + m_{2} \cdot \cos(\theta_{2} - \theta_{1}) \cdot g \cdot \sin(\theta_{2}) - (m_{1} + m_{2}) \cdot g \cdot \sin(\theta_{1})}{l_{1} \cdot (m_{1} + m_{2} \cdot \sin^{2}(\theta_{2} - \theta_{1}))}$$

Hasonlóképp megcsinálható ez $heta_2$ "-re is.

$$\theta_2'' = (m_1 + m_2) \cdot (l_1 \theta_1'^2 \cdot \sin(\theta_2 - \theta_1) - g \cdot \sin(\theta_2) + g \cdot \sin(\theta_1) \cdot \cos(\theta_2 - \theta_1)) + m_2 \cdot l_2 \cdot \theta_2'^2 \cdot \sin(\theta_2 - \theta_1) \cdot \cos(\theta_2 - \theta_$$

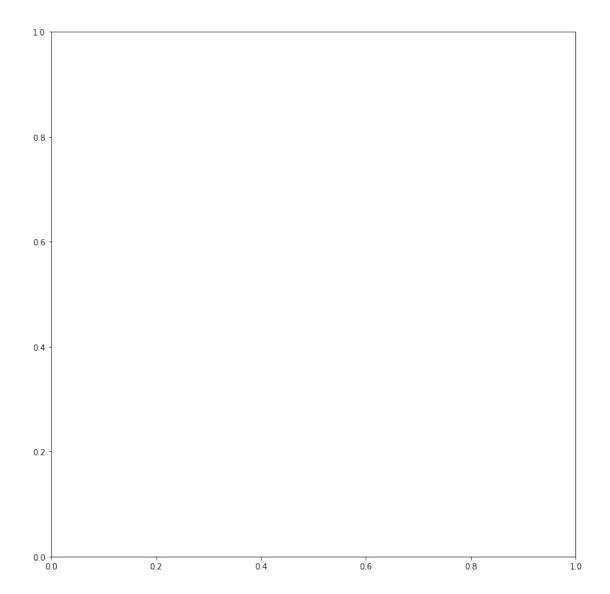
Ezeket az egyenleteket már tudjuk kezelni numerikusan.

2. feladat

Írjuk meg tetszőleges programnyelvben az ideális kettős inga szimulációját!

```
Megoldás
q = 9.81 \# m/s^2
# Az ingák hosszai :
l1 = 1 \# m
12 = 2 \# m
#Az ingák tömegei:
m1 = 1 \# kg
m2 = 1 \# kg
def dif(y, t, l1, l2, m1, m2): # visszaadja y deriváltjait
    # y alakja : th1, th1', th2, th2'
    \# return : y' = a, b, c, d
    th1, dth1, th2, dth2 = y
    a = dth1
    c = dth2
    b = (m2*g*np.sin(th2)*np.cos(th1-th2) - m2*sin(th1-
th2)*(l1*a**2*np.cos(th1-th2) + l2*c**2) - (m1+m2)*g*np.sin(th1)) /
(l1 * (m1 + m2*(np.sin(th1-th2))**2))
    d = ((m1+m2)*(l1*a**2*np.sin(th1-th2) - g*np.sin(th2) +
g*np.sin(th1)*np.cos(th1-th2)) + m2*l2*c**2*np.sin(th1-
th2)*np.cos(th1-th2)) / (l2 * (m1 + m2*(np.sin(th1-th2))**2))
    return a, b, c, d
tmax, dt = 25, 0.01 # meddig és milyen lépésközzel
t = np.arange(0, tmax+dt, dt) # mint a tömb
y0 = np.array([3*np.pi/7, 0, 3*np.pi/4, 0]) # kezdőfeltételek a dif
eavenletekhez
        # y alakja : th1, th1', th2, th2'
y = odeint(dif, y0, t, args=(l1, l2, m1, m2)) # az integrálás
th1, th2 = y[:,0], y[:,2]
# Déscartes-koordináták
x1 = l1 * np.sin(th1)
y1 = -l1 * np.cos(th1)
x2 = x1 + l2 * np.sin(th2)
y2 = y1 - l2 * np.cos(th2)
R = 0.1 # a körök átmérői
def kep(i):
    ax.plot([0, x1[i], x2[i]], [0, y1[i], y2[i]], lw=2, c='k') # a két
rúd
    c0 = Circle((0, 0), R/2, fc='k', zorder=10) # a felsfüggesztés
    c1 = Circle((x1[i], y1[i]), R, fc='b', ec='b', zorder=10) # az
```

```
első test
    c2 = Circle((x2[i], y2[i]), R, fc='r', ec='r', zorder=10) # a
második test
    ax.add_patch(c0)
    ax.add patch(c1)
    ax.add_patch(c2)
    # a felfüggesztésre centráljuk a képet
    ax.set_xlim(-l1-l2-R, l1+l2+R)
    ax.set_ylim(-l1-l2-R, l1+l2+R)
    ax.set_aspect('equal', adjustable='box')
    plt.axis('off')
    plt.savefig("img{:d}.png".format(i//di), dpi=72)
    plt.cla()
fps = 8
di = int(1/fps/dt)
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add_subplot(111)
for i in range(0, t.size, di):
    kep(i)
images = []
for i in range(t.size//di):
    s = "imq" + str(i) + ".pnq"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie1112.gif", images)
```


t.size

2501

3. feladat

A két szögre és a két szögsebességre összesen 4 egyenletet kapunk. Az energia megmaradása miatt elegendő ezek közül csak három viselkedését követni. A mozgás követéséhez a 3 dimenziós pálya helyett elegendő annak csak egyik metszetét (ún. Poincaré metszet) követni. A legegyszerűbb metszet, amikor az alsó inga szögét és szögsebességét ábrázoljuk egymás függvényében azokban a pillanatokban, amikor a felső inga pozitív irányban lengve éppen áthalad a függőlegesen (azaz a 0 szögkitérésen).

Készítsünk ilyen ábrákat különböző paraméter-beállítások mellett. Próbáljunk kaotikus és periodikus pályákat is találni a fázistérben.

A megoldást dokumentáljuk néhány saját ábrával és magyarázattal!

Megoldás

Az előzőekhez képest szignifikánsan tovább kell futtatni a numerikus számolást, hogy elég pont legyen a Poincaré-metszeten. Az előző megoldás önmagában szemléltetés gyanánt jó volt, de 2 nagy technikai problémával is meg kell küzdeni ebben a feladatrészben. Az egyik, hogy a .gif-be írásnak sok nagyságrenddel több időre van szüksége. A másik probléma, hogy az energiamegmaradás nem teljesül egzaktul, ha numerikusan számolunk.

Az első probléma miatt nem célszerű .gif-be elmenteni a megoldást. A második probléma miatt szigorúbbá kell tenni az integrálást - kisebb lépésközzel kell integrálni. Az integrálás futási ideje is meghízik most, mivel sokkal tovább integrálunk, ráadásul kisebb lépésközzel.

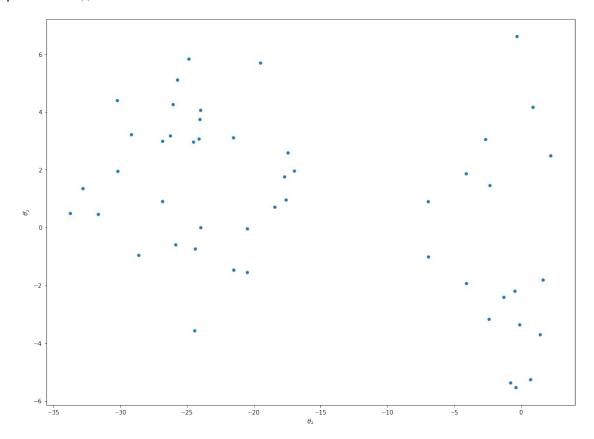
Ne a függőlegesen való áthaladás pontatlanság toleranciáját figyljük, hanem azt, amikor előjelet vált θ_1 . A toleranciát nehéz dinamikusan állítani - áthaladásokat kihagyhatunk, illetve egy áthaladásról több pont is false-positive lesz, így mindkét irányban rontunk a (jó pontok / rossz pontok) arányon. Ráadásul amikor egy áthaladásnál van false-positive, akkor általában sok van - ez drasztikusan lassítja a plotolást.

```
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek

for i in range(len(th1_p)-1):
    if ((th1_p[i]<0) and (th1_p[i+1]>0)):
        u.append(th2_p[i])
        v.append(dth2_p[i])
        print(i)
    if ((th1_p[i+1]<0) and (th1_p[i]>0)):
        u.append(th2_p[i])
        v.append(dth2_p[i])
        print(i)
```

Ez azért érdekes, mert a 116649-es index után átfordul az inga, tehát θ_1 már nem a $[-\pi,\pi]$ intevallumon fog mozogni, és az 525680-es indexig pedig pontosan ugyanannyiszor fordult vissza, mint amennyit átfordult - mindezt úgy, hogy az átfordulások és a visszafordulások különbsége nem érintette a 0-t. Ez valószínűtlennek tűnik, de a magyarázat méginkább az. A "movie_alt.gif"-be kiírattam az előbbi index utáni pár másodpercet, az inga több, mint ötször (!) átfordul egymás után.

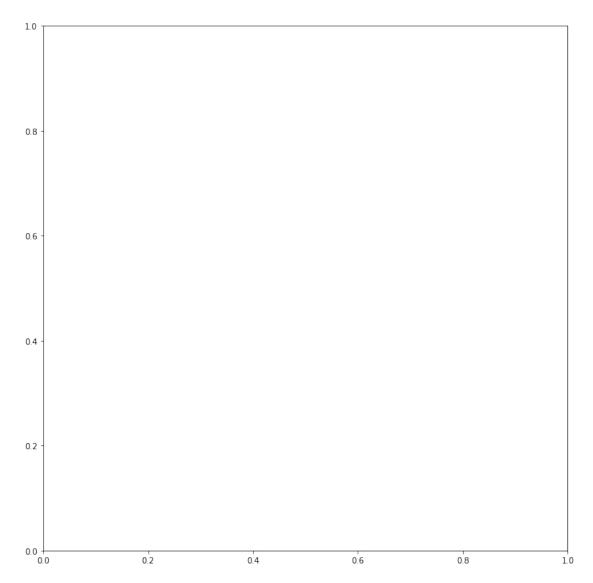
```
len(u),len(v), len(th1_p)
(49, 49, 6000001)
figsize(16,12)
plt.scatter(u, v, np.ones(len(u))*20, marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```



```
x1_p = l1 * np.sin(th1_p)
y1_p = -l1 * np.cos(th1_p)
x2_p = x1_p + l2 * np.sin(th2_p)
y2_p = y1_p - l2 * np.cos(th2_p)

def kep_p(i):
    ax.plot([0, x1_p[i], x2_p[i]], [0, y1_p[i], y2_p[i]], lw=2, c='k')
# a két rúd
    c0 = Circle((0, 0), R/2, fc='k', zorder=10) # a felsfüggesztés
```

```
c1 = Circle((x1 p[i], y1 p[i]), R, fc='b', ec='b', zorder=10) # az
első test
    c2 = Circle((x2_p[i], y2_p[i]), R, fc='r', ec='r', zorder=10) # a
második test
    ax.add patch(c0)
    ax.add_patch(c1)
    ax.add_patch(c2)
    # a felfüggesztésre centráljuk a képet
    ax.set_xlim(-l1-l2-R, l1+l2+R)
    ax.set_ylim(-l1-l2-R, l1+l2+R)
    ax.set aspect('equal', adjustable='box')
    plt.axis('off')
    plt.savefig("img p{:d}.png".format(i//di), dpi=72)
    plt.cla()
fps = 5
di = int(1/fps/dt)
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add subplot(111)
innen = 116649
ennyit = 250*di
for i in range(innen, innen+ennyit, di):
    kep p(i)
images = []
for i in range(innen//di, (innen+ennyit)//di):
    s = "img p"+str(i)+".png"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie1112_alt.gif", images)
```


A kicsit fentebb tárgyalt okok miatt korrigálni kell a képletet, hogy érzékeny legyen $-\pi$ és π többszöröseire is. Az akarjunk, hogy a π többszörösei 0-t adjanak vissza, a $[-\pi, -2\pi]$ intervallumban lévő számok a $[\pi, 0]$ intervallumba képződjenek megfelelően, és hasonlóan a pozitív oldalon.

Ez általánosítható minden hasonló intervallumra:

- ha negatív irányban $[-\pi, -2\pi], [-3\pi, -4\pi], [-5\pi, -6\pi], ...$ intervallumban van egy szám, akkor a $[\pi, 0]$ intervallumba képződjön
- ha negatív irányban $[0, -\pi]$, $[-2\pi, -3\pi]$, $[-4\pi, -5\pi]$, ... intervallumban van egy szám, akkor a $[-\pi, 0]$ intervallumba képződjön
- ha pozitív irányban $[\pi, 2\pi]$, $[3\pi, 4\pi]$, $[5\pi, 6\pi]$, ... intervallumban van egy szám, akkor a $[-\pi, 0]$ intervallumba képződjön
- ha pozitív irányban $[0,\pi]$, $[2\pi,3\pi]$, $[4\pi,5\pi]$, ... intervallumban van egy szám, akkor a $[\pi,0]$ intervallumba képződjön Ennek a kompakt matematika leírása egy x szögre:

```
x = (x \% \pi) - \pi \cdot ((x / \ \ \ \pi) \% 2)
```

Ez a $[0,\pi]$ és $[0,-\pi]$ intervallumokat is megfelelően saját magukba képzi. Ráadásul nem rontja el, hogy csak az előjelváltást kell figyelni.

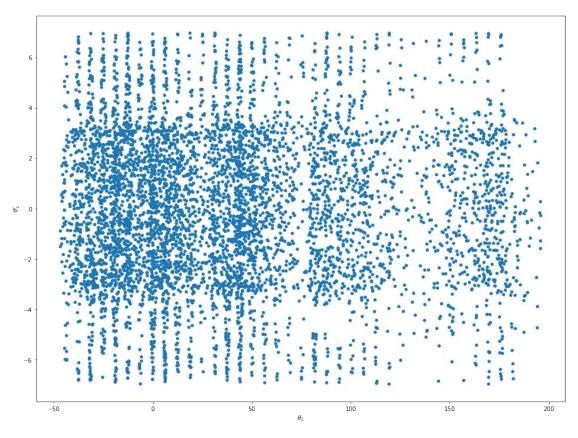
```
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek

for i in range(len(th1_p)-1):
    buff1 = (th1_p[i] % pi)-pi*((th1_p[i]//pi)%2)
    buff2 = (th1_p[i+1] % pi)-pi*((th1_p[i+1]//pi)%2)
    if ((buff1<0) and (buff2>0)):
        u.append(th2_p[i])
        v.append(dth2_p[i])
        print(i)
    if ((buff2<0) and (buff1>0)):
        u.append(th2_p[i])
        v.append(dth2_p[i])
        v.append(dth2_p[i])
        print(i)

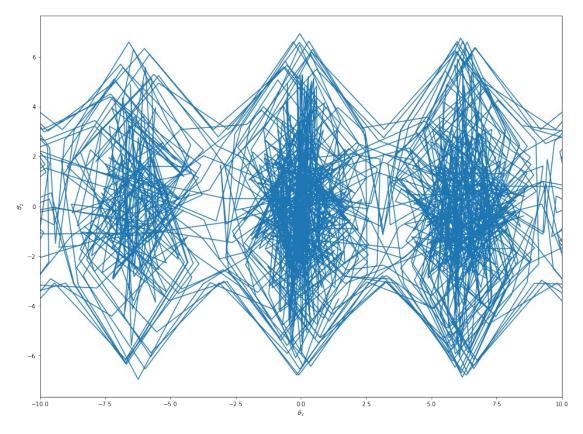
len(u)
6251
```

Az már sokkal hihetőbb eredmény, hogy átlagosan kb másodpercenként egyszer érinti a belső inga a függőlegest. Nézzük a jó Poincaré-metszetet.

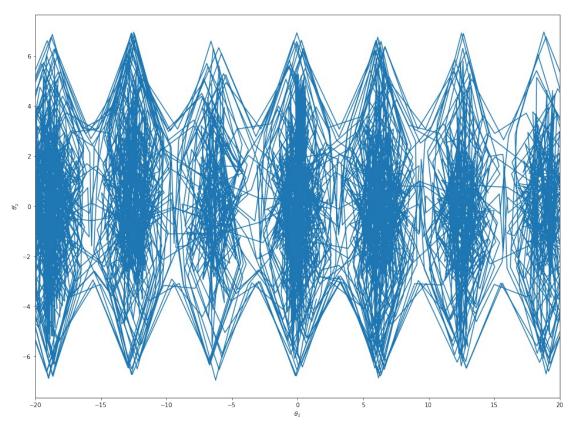
```
figsize(16,12)
plt.scatter(u, v, np.ones(len(u))*20, marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


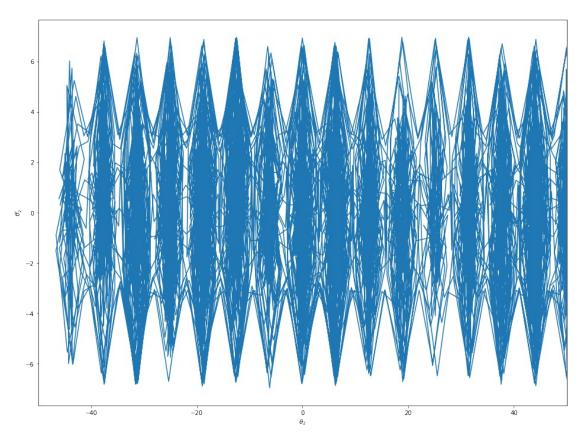
```
figsize(16,12)
plt.plot(u, v)
plt.xlim(-10,10)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


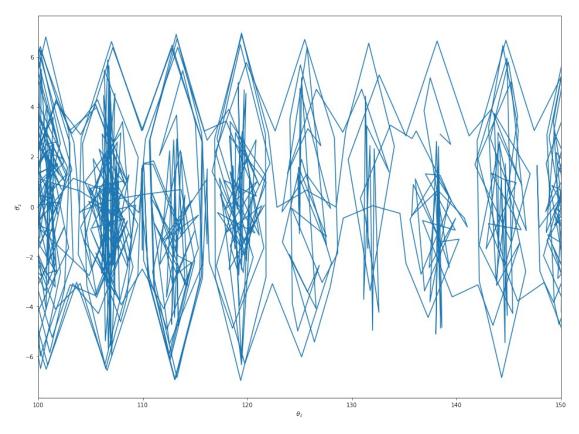
```
figsize(16,12)
plt.plot(u, v)
plt.xlim(-20,20)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


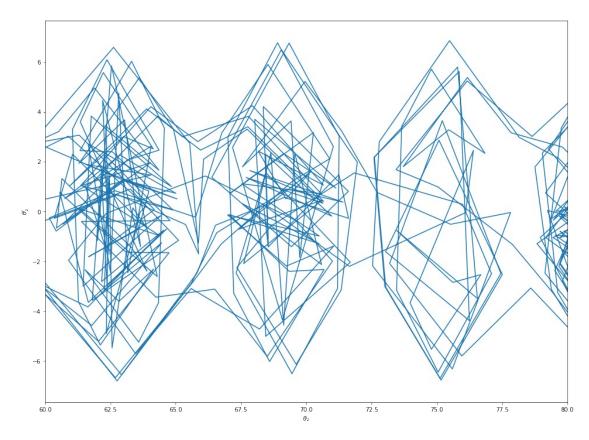
```
figsize(16,12)
plt.plot(u, v)
plt.xlim(-50,50)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```



```
figsize(16,12)
plt.plot(u, v)
plt.xlim(100,150)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```



```
figsize(16,12)
plt.plot(u, v)
plt.xlim(60,80)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```

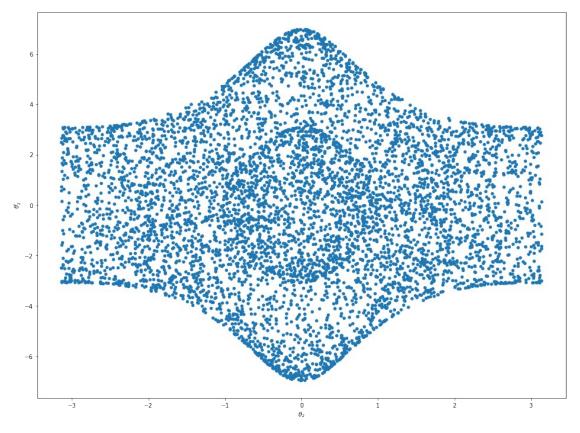

Fentről lefelé haladva egyre kaotikusabb mozgásokat láthatunk (részben azért, mert a nagyobb szögek előfordulása ritkább, mert ehhez sokszor át kellett fordulnia az ingának - ezek után azt is várjuk, hogy valamennyivel kaotikusabban mozogjon). Felfedezhetünk zárt görbéket ("zárt") a fázistérben. Ez θ_1 -enkénti metszet, az energiamegmaradás miatt teljesülnek rá fázistérre jelemző tulajdonságok, mint a zárt görbe periódus jellege. Egy ilyen zárt görbe csak a második inga mozgására nézve tekinthető periódusnak. A modell miatt egy zárt görbén végighaladva nem feltétlen (sőt, általában nem - ahogy a cikázás mutatja) egymás után következnek a pontok. A második inga "próbál" periódikus maradni, de a "periódusosságának mértéke" még így is kaotikus, és a rendszer olyan erősen kezdőfeltétel függő, hogy nagyon könnyen átlendülhet egy másik "metastabil" gombócba. Megjegyzendő, hogy a sorban összekötött pontok diagramján az egyik gombócból a másikba való átlendülés sokszor egy hullámos burkoló görbe jellegű vonalat ad a mozgásnak - sorban vannak vonzási csomópontok a fázistérben, és hajlamosabb ezektől függőlegesen távolabb átlendülni.

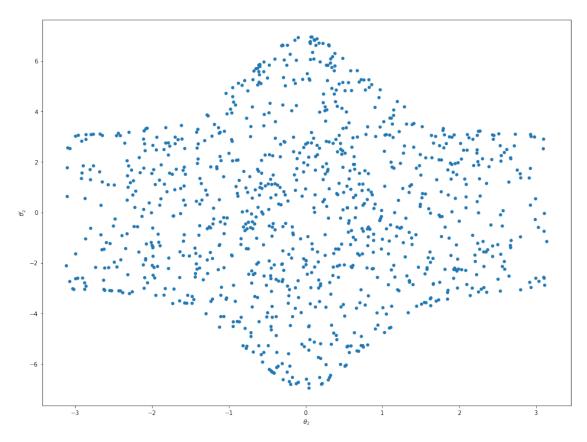
Ezt azért látjuk, mert általában azt várjuk, hogy nagyobb szögsebesség kell neki, hogy átlendüljön, és ha átlendül, nehezebben lendül ki egy $[n\cdot\pi,(n+1)\cdot\pi]$ tartományból. Nézzük mi történik, ha a releváns szöget nézzük - azaz ugyanúgy szorítsuk be θ_2 -t is $[-\pi,\pi]$ tartományba.

Megjegyzendő, hogy oda-vissza is tud lendülni a második inga, továbbá azért ekkora a cikázás, mert diszkréten mintavételezünk, nem pedig track-elünk. Ha például egy részecskegyorsítóban kijelölünk egy nyalábra transzverz síkot, és ugyanilyen metszetet

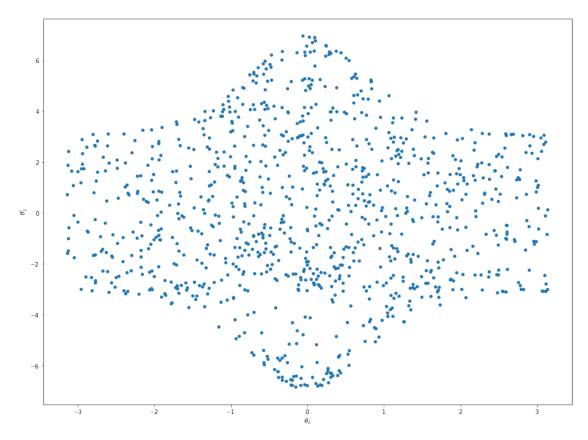
készítünk egy lokális (x, x') fázistér-koordinátáról, a síkon való áthaladáskor gyűjtött pontok lehet egy ellipszisen lesznek (oszcillál x irányban), de várhatóan nem sorban egymás után.

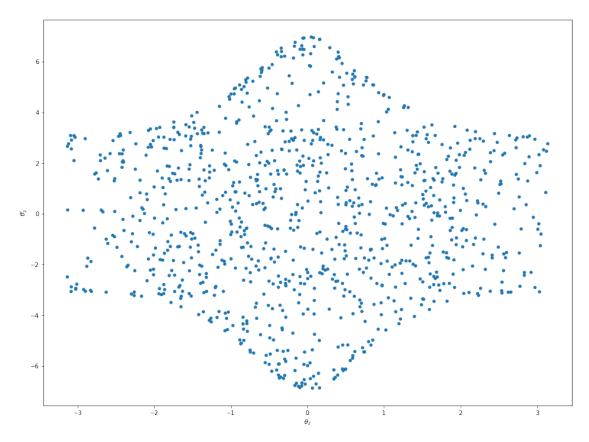
```
figsize(16,12)
plt.scatter(u0[0:1000], v[0:1000], np.ones(len(u[0:1000]))*20,
marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


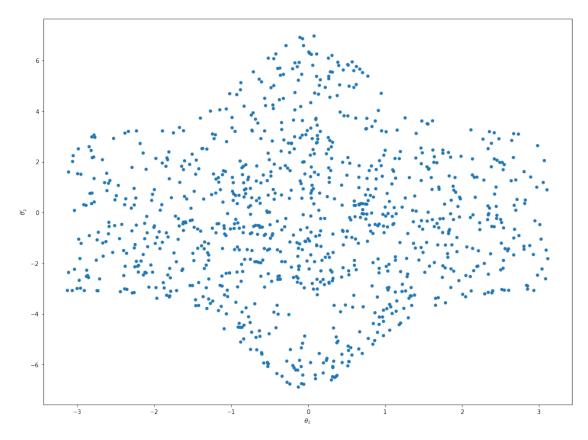
```
figsize(16,12)
plt.scatter(u0[1000:2000], v[1000:2000],
np.ones(len(u[1000:2000]))*20, marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


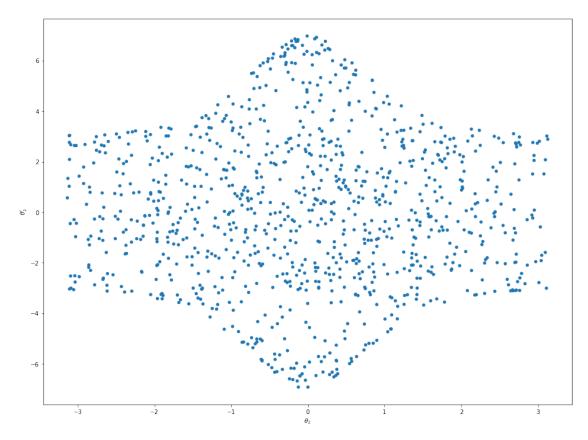
```
figsize(16,12)
plt.scatter(u0[2000:3000], v[2000:3000],
np.ones(len(u[1000:2000]))*20, marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


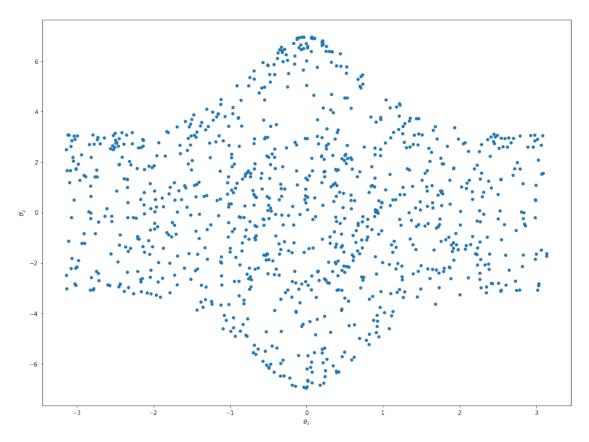
```
figsize(16,12)
plt.scatter(u0[3000:4000], v[3000:4000],
np.ones(len(u[1000:2000]))*20, marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


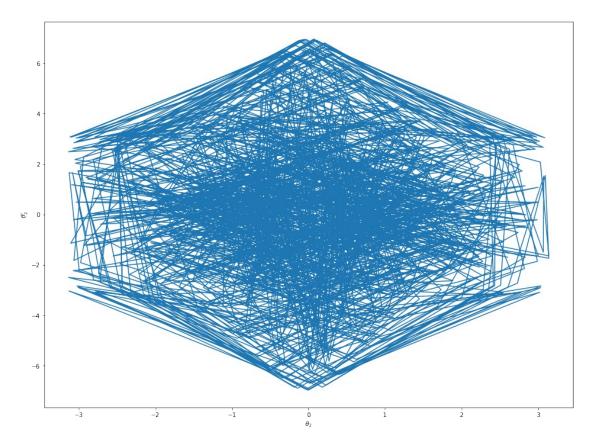
```
figsize(16,12)
plt.scatter(u0[4000:5000], v[4000:5000],
np.ones(len(u[1000:2000]))*20, marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```



```
figsize(16,12)
plt.scatter(u0[5000:6000], v[5000:6000],
np.ones(len(u[1000:2000]))*20, marker="o")
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```



```
figsize(16,12)
plt.plot(u0[5000:6000], v[5000:6000])
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```


Az első ábrán látható ellipszis kontúrján tömörülő pontok harmonikus oszcillációra utalnak. A haragnggröbére hasonlító burkoló görbe az előbbiekben említett sejthetően lezajló átlendülést írja le - $-\pi$ -től a 0 felé (illetve π -től 0 felé) haladva θ_2 -ben az abszolút szögsebesség nő, és θ_2 = 0-ban globális maximuma van. Találhatóak ezeken kívül is zárt görbék, de nem annyira visszatérőek, hogy többezer másodperc alatt hasonló tömörülést mutassanak. Sejthető, hogy az ellipszisnek köze van a második inga sajátrezgézesihez. Ha az ellipszisen belül vagyunk, még akkor is lehetséges (ha a belső ingának nagy a szögsebessége), hogy a külső burkológörbén kötünk ki - hasonlóképp ha az ellipszisen kívül vagyunk, kiköthetünk az ellipszis belsejében. Az ellipszis szeparátrixnak nem nevezhető, a rendszer nem nevezhező stabilnak. Némi periódusosságot mutat, de inkább vannak (a rendszer fizikai mivolta miatt) egyes visszatérő mintázatok. A burkoló görbe is csak azért létezik, mert megmarad az energia, és megköti θ_2 maximumát. Még abban sincs semmi mintázat, hogy mikor áll meg a második inga - leszámítva az ellipszissel vett metszéspontokat. Az ellipszis és a burkoló görbe alatti sávok arra utalnak, hogy az energia csökken a numerikus integrálás miatt, ezért mindkettő idővel zsugorodik egy kicsit.

Kiegészíés

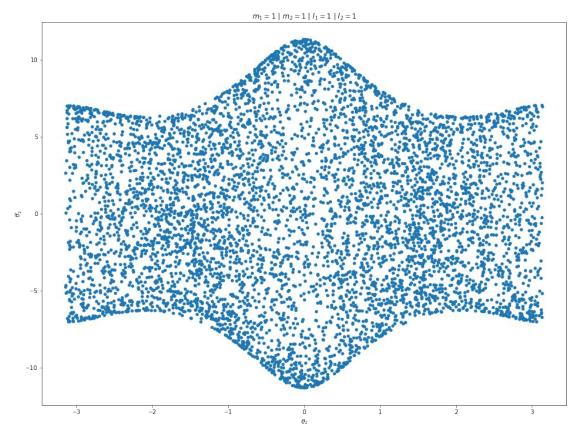
A fentiekben a két inga tömege megegyezett, az alsó inga kétszer olyan hosszú volt. Lehet variálni a tömegeket és a hosszokat tetszés szerint. Ezeket is exportálom .gif-be. Az elnevezések : "movei_m1m2l1l2.gif" ($m_1 = m_2 = l_1 = 1$, $l_2 = 2$: "movie1112.gif").

```
def kep v(i):
    ax.plot([0, x1_v[i], x2_v[i]], [0, y1_v[i], y2_v[i]], lw=2, c='k')
# a két rúd
    c0 = Circle((0, 0), R/2, fc='k', zorder=10) # a felsfüggesztés
    c1 = Circle((x1 v[i], y1 v[i]), R, fc='b', ec='b', zorder=10) # az
első test
    c2 = Circle((x2 v[i], y2 v[i]), R, fc='r', ec='r', zorder=10) # a
második test
    ax.add patch(c0)
    ax.add patch(c1)
    ax.add patch(c2)
    # a felfüggesztésre centráljuk a képet
    ax.set xlim(-l1-l2-R, l1+l2+R)
    ax.set ylim(-l1-l2-R, l1+l2+R)
    ax.set aspect('equal', adjustable='box')
    plt.axis('off')
    plt.savefig("img v{:d}.png".format(i//di), dpi=72)
    plt.cla()
m_1=1, m_2=1, l_1=1, l_2=1
# Az ingák hosszai :
l1 = 1 \# m
12 = 1 \# m
#Az ingák tömegei:
m1 = 1 \# kq
m2 = 1 \# kq
tmax, dt = 6000, 0.001 # meddig és milyen lépésközzel
t = np.arange(0, tmax+dt, dt) # mint a tömb
y0 = np.array([3*np.pi/7, 0, 3*np.pi/4, 0]) # kezdőfeltételek a dif
eavenletekhez
        # y alakja : th1, th1', th2, th2'
y = odeint(dif, y0, t, args=(l1, l2, m1, m2)) # az integrálás
th1, th2 = y[:,0], y[:,2]
dth1, dth2 = y[:,1], y[:,3]
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek
for i in range(len(th1)-1):
    buff1 = (th1[i] % pi)-pi*((th1[i]//pi)%2)
    buff2 = (th1[i+1] \% pi)-pi*((th1[i+1]//pi)\%2)
    if ((buff1<0) and (buff2>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
    if ((buff2<0) and (buff1>0)):
```

```
u.append(th2[i])
v.append(dth2[i])

u0 = []
for i in range(len(u)):
    u0.append((u[i] % pi)-pi*((u[i]//pi)%2))

figsize(16,12)
plt.scatter(u0, v, np.ones(len(u))*20, marker="0")
tit = "$m_1 ="+str(m1)+"$ | $ m_2 =" + str(m2) + "$ | $ l_1 =" + str(l1) + "$ | $ l_2 =" + str(l2) +"$"
plt.title(tit)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2 $")
plt.show()
```


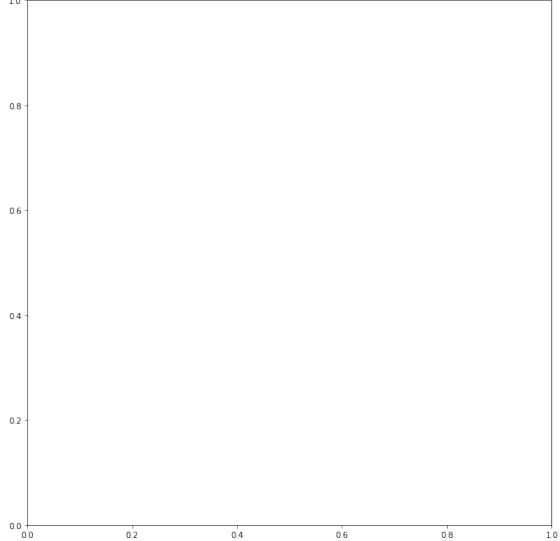
```
# Déscartes-koordináták
x1_v = l1 * np.sin(th1)
y1_v = -l1 * np.cos(th1)
x2_v = x1_v + l2 * np.sin(th2)
y2_v = y1_v - l2 * np.cos(th2)
# GIF
fps = 5
di = int(1/fps/dt)
```

```
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add_subplot(111)

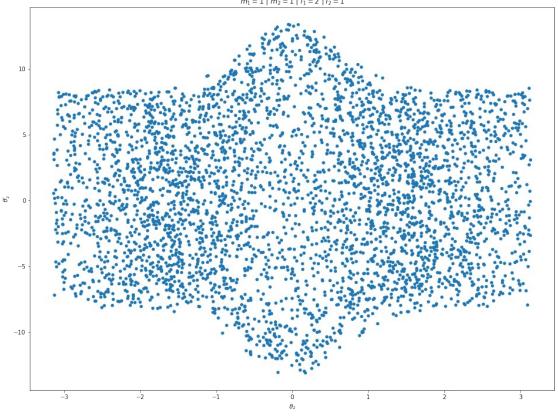
innen = 0
ennyit = 250*di

for i in range(innen, innen+ennyit, di):
    kep_v(i)

images = []
for i in range(innen//di, (innen+ennyit)//di):
    s = "img_v"+str(i)+".png"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie1111.gif", images)
```



```
m_1=1, m_2=1, l_1=2, l_2=1
# Az ingák hosszai :
11 = 2 \# m
12 = 1 \# m
#Az ingák tömegei:
m1 = 1 \# ka
m2 = 1 \# kq
tmax, dt = 6000, 0.001 # meddig és milyen lépésközzel
t = np.arange(0, tmax+dt, dt) # mint a tömb
y0 = np.array([3*np.pi/7, 0, 3*np.pi/4, 0]) # kezdőfeltételek a dif
egyenletekhez
                       # y alakja : th1, th1', th2, th2'
y = odeint(dif, y0, t, args=(l1, l2, m1, m2)) # az integrálás
th1, th2 = y[:,0], y[:,2]
dth1, dth2 = y[:,1], y[:,3]
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek
for i in range(len(th1 p)-1):
           buff1 = (th1[i] \% pi)-pi*((th1[i]//pi)%2)
           buff2 = (th1[i+1] \% pi)-pi*((th1[i+1]//pi)\%2)
           if ((buff1<0) and (buff2>0)):
                       u.append(th2[i])
                       v.append(dth2[i])
           if ((buff2<0) and (buff1>0)):
                       u.append(th2[i])
                       v.append(dth2[i])
u0 = [1]
for i in range(len(u)):
           u0.append((u[i] % pi)-pi*((u[i]//pi)%2))
figsize(16,12)
plt.scatter(u0, v, np.ones(len(u))*20, marker="o")
tit = "$m 1 = "+str(m1) + "$ | $m 2 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + str(m2) + "$ | $l 1 = " + 
str(l1) + "$ | $ l_2 = "+ str(l2) + "$"
plt.title(tit)
plt.xlabel("$ \\theta 2 $")
plt.ylabel("$ \\theta 2' $")
plt.show()
```

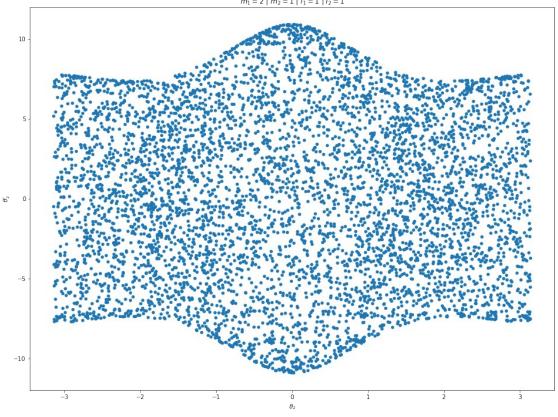


```
# Déscartes-koordináták
x1_v = 11 * np.sin(th1)
y1^{-}v = -l1 * np.cos(th1)
x2_v = x1_v + l2 * np.sin(th2)
y2_v = y1_v - l2 * np.cos(th2)
# GIF
fps = 5
di = int(1/fps/dt)
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add subplot(111)
innen = 0
ennyit = 250*di
for i in range(innen, innen+ennyit, di):
    kep_v(i)
images = []
for i in range(innen//di, (innen+ennyit)//di):
    s = "img_v"+str(i)+".png"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie1121.gif", images)
```

```
0.8
  0.6
  0.4
  0.2
  0.0 +
                0.2
                             0.4
                                          0.6
                                                       0.8
                                                                    1.0
m_1=2, m_2=1, l_1=1, l_2=1
# Az ingák hosszai :
l1 = 1 \# m
12 = 1 \# m
#Az ingák tömegei:
m1 = 2 \# kg
m2 = 1 \# kg
tmax, dt = 6000, 0.001 # meddig és milyen lépésközzel
t = np.arange(0, tmax+dt, dt) # mint a tömb
y0 = np.array([3*np.pi/7, 0, 3*np.pi/4, 0]) # kezdőfeltételek a dif
egyenletekhez
        # y alakja : th1, th1', th2, th2'
y = odeint(dif, y0, t, args=(l1, l2, m1, m2)) # az integrálás
th1, th2 = y[:,0], y[:,2]
```

1.0

```
dth1, dth2 = y[:,1], y[:,3]
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek
for i in range(len(th1 p)-1):
    buff1 = (th1[i] \% pi)-pi*((th1[i]//pi)%2)
    buff2 = (th1[i+1] \% pi)-pi*((th1[i+1]//pi)%2)
    if ((buff1<0) and (buff2>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
    if ((buff2<0) and (buff1>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
u0 = []
for i in range(len(u)):
    u0.append((u[i] % pi)-pi*((u[i]//pi)%2))
figsize(16,12)
plt.scatter(u0, v, np.ones(len(u))*20, marker="o")
tit = "$m_1 ="+str(m1)+"$ | $ m_2 =" + str(m2) + "$ | $ l_1 =" +
str(l1) + "$ | $ l_2 = "+ str(l2) + "$"
plt.title(tit)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```

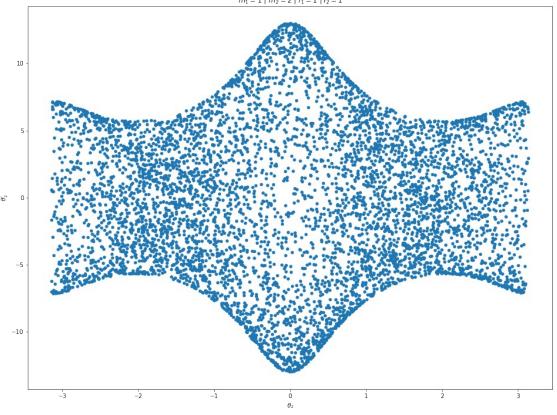


```
# Déscartes-koordináták
x1_v = 11 * np.sin(th1)
y1^{-}v = -l1 * np.cos(th1)
x2_v = x1_v + l2 * np.sin(th2)
y2_v = y1_v - l2 * np.cos(th2)
# GIF
fps = 5
di = int(1/fps/dt)
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add subplot(111)
innen = 0
ennyit = 250*di
for i in range(innen, innen+ennyit, di):
    kep_v(i)
images = []
for i in range(innen//di, (innen+ennyit)//di):
    s = "img_v"+str(i)+".png"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie2111.gif", images)
```

```
0.8
  0.6
  0.4
  0.2
  0.0 +
                0.2
                             0.4
                                          0.6
                                                       0.8
                                                                    1.0
m_1=1, m_2=2, l_1=1, l_2=1
# Az ingák hosszai :
l1 = 1 \# m
12 = 1 \# m
#Az ingák tömegei:
m1 = 1 \# kg
m2 = 2 \# kg
tmax, dt = 6000, 0.001 # meddig és milyen lépésközzel
t = np.arange(0, tmax+dt, dt) # mint a tömb
y0 = np.array([3*np.pi/7, 0, 3*np.pi/4, 0]) # kezdőfeltételek a dif
egyenletekhez
        # y alakja : th1, th1', th2, th2'
y = odeint(dif, y0, t, args=(l1, l2, m1, m2)) # az integrálás
th1, th2 = y[:,0], y[:,2]
```

1.0

```
dth1, dth2 = y[:,1], y[:,3]
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek
for i in range(len(th1 p)-1):
    buff1 = (th1[i] \% pi)-pi*((th1[i]//pi)%2)
    buff2 = (th1[i+1] \% pi)-pi*((th1[i+1]//pi)%2)
    if ((buff1<0) and (buff2>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
    if ((buff2<0) and (buff1>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
u0 = []
for i in range(len(u)):
    u0.append((u[i] % pi)-pi*((u[i]//pi)%2))
figsize(16,12)
plt.scatter(u0, v, np.ones(len(u))*20, marker="o")
tit = "$m_1 ="+str(m1)+"$ | $ m_2 =" + str(m2) + "$ | $ l_1 =" +
str(l1) + "$ | $ l_2 = "+ str(l2) + "$"
plt.title(tit)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```

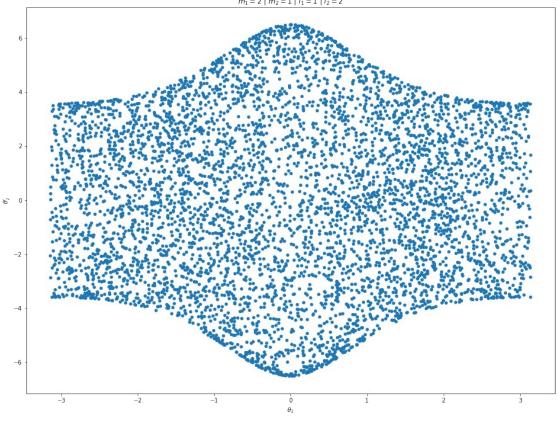


```
# Déscartes-koordináták
x1_v = 11 * np.sin(th1)
y1^{-}v = -l1 * np.cos(th1)
x2_v = x1_v + l2 * np.sin(th2)
y2_v = y1_v - l2 * np.cos(th2)
# GIF
fps = 5
di = int(1/fps/dt)
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add subplot(111)
innen = 0
ennyit = 250*di
for i in range(innen, innen+ennyit, di):
    kep_v(i)
images = []
for i in range(innen//di, (innen+ennyit)//di):
    s = "img_v"+str(i)+".png"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie1211.gif", images)
```

```
0.8
  0.6
  0.4
  0.2
  0.0 +
                0.2
                             0.4
                                          0.6
                                                       0.8
                                                                    1.0
m_1=2, m_2=1, l_1=1, l_2=2
# Az ingák hosszai :
l1 = 1 \# m
12 = 2 \# m
#Az ingák tömegei:
m1 = 2 \# kg
m2 = 1 \# kg
tmax, dt = 6000, 0.001 # meddig és milyen lépésközzel
t = np.arange(0, tmax+dt, dt) # mint a tömb
y0 = np.array([3*np.pi/7, 0, 3*np.pi/4, 0]) # kezdőfeltételek a dif
egyenletekhez
        # y alakja : th1, th1', th2, th2'
y = odeint(dif, y0, t, args=(l1, l2, m1, m2)) # az integrálás
th1, th2 = y[:,0], y[:,2]
```

1.0

```
dth1, dth2 = y[:,1], y[:,3]
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek
for i in range(len(th1 p)-1):
    buff1 = (th1[i] \% pi)-pi*((th1[i]//pi)%2)
    buff2 = (th1[i+1] \% pi)-pi*((th1[i+1]//pi)%2)
    if ((buff1<0) and (buff2>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
    if ((buff2<0) and (buff1>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
u0 = []
for i in range(len(u)):
    u0.append((u[i] % pi)-pi*((u[i]//pi)%2))
figsize(16,12)
plt.scatter(u0, v, np.ones(len(u))*20, marker="o")
tit = "$m_1 ="+str(m1)+"$ | $ m_2 =" + str(m2) + "$ | $ l_1 =" +
str(l1) + "$ | $ l_2 = "+ str(l2) + "$"
plt.title(tit)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```



```
# Déscartes-koordináták
x1 v = l1 * np.sin(th1)
y1_v = -l1 * np.cos(th1)
x2^{-}v = x1 v + 12 * np.sin(th2)
y2^{v} = y1^{v} - 12 * np.cos(th2)
# GIF
fps = 5
di = int(1/fps/dt)
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add subplot(111)
innen = 0
ennyit = 250*di
for i in range(innen, innen+ennyit, di):
    kep_v(i)
images = []
for i in range(innen//di, (innen+ennyit)//di):
    s = "img_v"+str(i)+".png"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie2112.gif", images)
```

```
1.0
  0.8
  0.6
  0.4
  0.2
  0.0 +
                0.2
                             0.4
                                          0.6
                                                        0.8
                                                                     1.0
m_1=1, m_2=2, l_1=2, l_2=1
# Az ingák hosszai :
l1 = 2 \# m
12 = 1 \# m
#Az ingák tömegei:
m1 = 1 \# kg
m2 = 2 \# kg
tmax, dt = 6000, 0.001 # meddig és milyen lépésközzel
t = np.arange(0, tmax+dt, dt) # mint a tömb
y0 = np.array([3*np.pi/7, 0, 3*np.pi/4, 0]) # kezdőfeltételek a dif
egyenletekhez
        # y alakja : th1, th1', th2, th2'
y = odeint(dif, y0, t, args=(l1, l2, m1, m2)) # az integrálás
th1, th2 = y[:,0], y[:,2]
```

```
dth1, dth2 = y[:,1], y[:,3]
u = [] # ide mennek a szögek
v = [] # ide mennek a szögsebességek
for i in range(len(th1 p)-1):
    buff1 = (th1[i] \% pi)-pi*((th1[i]//pi)%2)
    buff2 = (th1[i+1] \% pi)-pi*((th1[i+1]//pi)%2)
    if ((buff1<0) and (buff2>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
    if ((buff2<0) and (buff1>0)):
        u.append(th2[i])
        v.append(dth2[i])
u0 = []
for i in range(len(u)):
    u0.append((u[i] % pi)-pi*((u[i]//pi)%2))
figsize(16,12)
plt.scatter(u0, v, np.ones(len(u))*20, marker="o")
tit = "$m_1 ="+str(m1)+"$ | $ m_2 =" + str(m2) + "$ | $ l_1 =" +
str(l1) + "$ | $ l_2 = "+ str(l2) + "$"
plt.title(tit)
plt.xlabel("$ \\theta_2 $")
plt.ylabel("$ \\theta_2' $")
plt.show()
```

```
# Déscartes-koordináták
x1_v = 11 * np.sin(th1)
y1^{-}v = -l1 * np.cos(th1)
x2_v = x1_v + 12 * np.sin(th2)
y2 v = y1 v - 12 * np.cos(th2)
# GIF
fps = 5
di = int(1/fps/dt)
fig = plt.figure(figsize=(16, 12), dpi=72)
ax = fig.add subplot(111)
innen = 0
ennyit = 250*di
for i in range(innen, innen+ennyit, di):
    kep_v(i)
images = []
for i in range(innen//di, (innen+ennyit)//di):
    s = "img_v"+str(i)+".png"
    images.append(imageio.imread(s))
imageio.mimsave("movie1221.gif", images)
```

